આસપાસ ચોપાસ

આફવા

દીપક પટેલે વિદેશની ધરતી પર ડંકો વગાડ્યો

આફવા ગામની માટીમાં કંઈક એવી મહેક છે જે વિદેશમાં પણ ફોરી રહી છે. આફવા ગામમાં જન્મેલા અને ગામના લોકોમાં સરદારના હુલામણા નામથી ઓળખાતા દીપક ઉર્ફે દિલીપ પટેલે અમેરિકા જઈને વિદેશની ધરતી પર પોતાની સફળતાનો ડંકો વગાડ્યો છે અને ગામનું નામ રોશન કર્યું છે. ગામના એક અત્યંત સામાન્ય ખેડૂત પરિવારમાં જન્મેલા અને ઉછરેલા દીપકભાઈ પટેલ વર્ષો પહેલા અમેરિકા ગયા હતા અને ત્યાં તેઓ ‘ડેની પટેલ’ના નામથી ખૂબ જ જાણીતા થયા. શરૂઆતના સંઘર્ષના દિવસોમાં તેમણે ત્યાં જઈને નાનકડી નોકરી કરી, પરંતુ પોતાની મહેનત અને કુનેહથી ત્યારબાદ ધીમે ધીમે મૉટેલ અને હોટેલના બિઝનેસમાં ઝંપલાવ્યું. આજે તેઓ માત્ર એક હોટેલના માલિક નથી, પરંતુ પોતાની પ્રતિભાના બળે સમગ્ર અમેરિકામાં ટોપ ગણાતી ‘બેસ્ટ વેસ્ટર્ન હોટલ’ શ્રૃંખલાના ચેરમેન પદે પણ રહી ચૂક્યા છે, જે કોઈ પણ ભારતીય માટે ગર્વની વાત છે. આ ઉપરાંત તેમણે અમેરિકામાં અન્ય ભારતીયો સાથે મળીને ‘અમેરિકન પ્રાઈડ બેન્ક’ની પણ ભવ્ય સ્થાપના કરી હતી અને તે બેંકના પણ તેઓ ચેરમેન રહી ચૂક્યા છે. હાલમાં તેઓ અમેરિકામાં જ કન્સ્ટ્રક્શનના બહોળા વ્યવસાય સાથે સંકળાયેલા છે અને સફળતાનાં શિખરો સર કરી રહ્યા છે. આટલી મોટી સફળતા અને સંપત્તિ મેળવ્યા પછી પણ તેઓને પોતાના વતન આફવા સાથે એટલો બધો લગાવ છે કે તેઓ વર્ષમાં ૩થી ૪ વાર અચૂક આફવા ગામની મુલાકાતે આવે છે અને ગામનાં વિકાસ કાર્યોમાં રસ લે છે. તેઓ દેશના માનનીય વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદી સાથે પણ ખૂબ જ સારો ઘરોબો અને રાજકીય સંબંધ ધરાવે છે. અમેરિકામાં વસતા વિશાળ ભારતીય સમુદાયમાં તેમની સારી એવી પકડ અને લોકચાહના રહેલી છે. આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરે સક્રિય હોવાની સાથે સાથે બારડોલી અને આસપાસના વિસ્તારના સ્થાનિક રાજકારણમાં પણ તેઓ હંમેશાં દિશા સૂચવવાની મહત્ત્વપૂર્ણ ભૂમિકા અદા કરતા આવ્યા છે.

ગામનો સેક્સ રેશિયો વધુ

રાજ્યમાં દીકરીઓનું પ્રમાણ વધે તે માટે સરકાર અથાક પ્રયત્નો કરી રહી છે, ત્યારે આફવા ગામ આ બાબતે એક શ્રેષ્ઠ ઉદાહરણ પૂરું પાડે છે. વર્ષ-૨૦૧૧ની વસતી ગણતરીના સત્તાવાર આંકડાઓ મુજબ વાત કરવામાં આવે તો આફવા ગામની કુલ વસતી ૨૨૦૨ નોંધાઈ છે. આ કુલ વસતીમાં ૧૦૫૮ પુરુષ અને ૧૧૪૪ મહિલાનો સમાવેશ થાય છે. આ આંકડાઓ સ્પષ્ટ કરે છે કે આફવા ગામમાં લિંગ અનુપાત મુજબ મહિલાઓની વસતી પુરુષો કરતાં વધુ જોવા મળી છે. આ પ્રમાણ સમગ્ર ગુજરાત રાજ્ય અને સુરત જિલ્લાની સરેરાશ સરખામણીમાં ખૂબ જ સારી અને અત્યંત પ્રસંશનીય બાબત કહી શકાય. આફવા ગામનો સેક્સ રેશિયો ૧૦૮૧ છે. જે ગુજરાત રાજ્યના સરેરાશ સેક્સ રેશિયો ૯૧૯ કરતાં ઘણો જ ઊંચો અને ગૌરવવંતો છે. પુરુષો કરતાં મહિલાઓની વધુ વસતી ધરાવતાં ગામો બારડોલી તાલુકામાં ખૂબ જ ઓછા છે અને તેમાં આફવા ગામ મોખરે છે. જોકે, મહિલાઓની વધુ વસતીની સામે તેમનો સાક્ષરતા દર પુરુષોના મુકાબલામાં થોડો ઓછો જોવા મળ્યો છે. ગામનો કુલ સાક્ષરતા દર ૭૩.૧૭ ટકા છે, જેમાં પુરુષોનો સાક્ષરતા દર ૭૭.૪૧ ટકા અને સ્ત્રી સાક્ષરતા દર ૬૯.૨૬ ટકા નોંધાયો છે.

રસ્તા છે ચોખ્ખાચણાંક

કોઈપણ ગામ કે શહેરની ઓળખ તેના રસ્તા અને સ્વચ્છતા પરથી થતી હોય છે. આફવા ગામમાં પ્રવેશતા જ સફાઈની જે વ્યવસ્થા જોવા મળે છે તે મોટાં શહેરોની મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનને પણ શરમાવે તેવી છે. ગામના તમામ રસ્તા અને દરેક ઘરનાં આંગણાં હંમેશાં ચોખ્ખાચણાંક અને ધૂળમુક્ત જોવા મળે છે. ગામના લોકોએ ટ્રાફિક અને પ્રદૂષણની સમસ્યા હલ કરવા માટે ખૂબ જ દીર્ઘદૃષ્ટિ વાપરીને ગામની ફરતે એક રિંગ રોડનું નિર્માણ કર્યું છે. આ રિંગ રોડને કારણે શેરડી કે અન્ય માલસામાન ભરેલાં ભારે વાહનો ગામની અંદર પ્રવેશવાને બદલે ગામની બહાર બારોબાર સરળતાથી પસાર થઈ શકે છે. જેનાથી ગામની આંતરિક શાંતિ સચવાઈ રહે છે અને અકસ્માતનો ભય રહેતો નથી. ઉપરાંત ગામના આંતરિક રસ્તા સીસી રોડ અને પેવર બ્લોકથી મઢેલા હોવાને કારણે ચોમાસામાં પણ કાદવ-કીચડ થતો નથી અને ગામની સુંદરતામાં ચાર ચાંદ લાગી જાય છે.

મુંબઈ રાજ્ય સમયથી જ એક આદર્શ અને આધુનિક ગામ

બારડોલી-વાંકાનેર રોડ પર બારડોલીથી માત્ર પાંચ કિલોમીટરના અંતરે આવેલું આફવા ગામ સમગ્ર ગુજરાત માટે વિકાસ અને પ્રગતિનું એક ઉત્તમ ઉદાહરણ પૂરું પાડે છે. આ ગામ માત્ર આજે જ નહીં, પરંતુ મુંબઈ રાજ્ય (જ્યારે ગુજરાત અને મહારાષ્ટ્ર સંયુક્ત રાજ્ય હતાં)ના સમયથી જ એક આદર્શ ગામ તરીકેની આગવી ઓળખ ધરાવે છે. તે સમયે પણ ગામની ઉત્કૃષ્ટ સુવિધાઓ અને સુંદરતાને ધ્યાનમાં રાખીને આફવાને ‘આદર્શ ગામ’ નું પ્રતિષ્ઠિત શિલ્ડ એનાયત કરવામાં આવ્યું હતું. ગામના મોટા ભાગના પાટીદાર પરિવારો વર્ષોથી વિદેશમાં સ્થાયી થયા છે, પરંતુ તેમનો જીવ અને હૃદય હંમેશાં પોતાની માતૃભૂમિ માટે ધબકે છે. આ પરિવારોએ ગામના આધુનિકીકરણ અને માળખાકીય વિકાસમાં ખૂબ મોટો આર્થિક ફાળો આપ્યો છે. જ્યારે તમે ગામના પાટીદાર ફળિયામાં પ્રવેશ કરો છો, ત્યારે તમને ગુજરાતમાં નહીં પરંતુ જાણે કોઈ વિકસિત વિદેશી ધરતી પર આવી ગયા હોવ તેવો અદભૂત અનુભવ થાય છે.

ગ્રામજનોના સહયોગથી વિવિધ સુવિધા ઉપલબ્ધ

સામાજિક પ્રસંગોને વધુ સારી રીતે ઉજવી શકાય એ હેતુથી સમાજ દ્વારા એક ભવ્ય અને સુવિધાયુક્ત લગ્ન હૉલનું પણ નિર્માણ કરવામાં આવ્યું છે. આ હૉલમાં લગ્ન પ્રસંગથી માંડીને ગામના વિવિધ ધાર્મિક અને સામાજિક કાર્યક્રમોનું ખૂબ જ સુંદર રીતે આયોજન કરવામાં આવે છે, જેનાથી લોકોને બહાર મોંઘાં ભાડાં ચૂકવવા પડતા નથી. શિક્ષણના પાયાને મજબૂત કરવા માટે ગામની શાળાનું વિશાળ અને આધુનિક બિલ્ડિંગ પણ ગામના ઉદાર દાતાઓના આર્થિક સહયોગથી જ બનાવવામાં આવ્યું છે. આ ઉપરાંત સ્વાસ્થ્યને ધ્યાનમાં રાખીને ગામમાં અત્યાધુનિક મિનરલ વોટર પ્લાન્ટ અને પાણીની પરબ બનાવવામાં આવી છે. જૂના સમયમાં વટેમાર્ગુઓ માટે માટલાં મૂકીને પાણીની પરબ માંડવામાં આવતી હતી, તે જ પ્રાચીન પરંપરાને જાળવી રાખીને ગામના એનઆરઆઈના આર્થિક સહયોગથી આજે એક આધુનિક પરબડી ઊભી કરી દેવામાં આવી છે. આ પરબડીનું શુદ્ધ અને ઠંડું પાણી ગ્રામજનોની સાથે સાથે રસ્તે પસાર થતા વટેમાર્ગુઓની તરસ પણ છીપાવી રહ્યું છે.

ગામમાં સહકારી પ્રવૃત્તિનો પણ વિકાસ

આફવા ગામના ૮૦ ટકા જેટલા પાટીદારો વિદેશમાં સ્થાયી થયા છે, પરંતુ તેઓ પોતાની માતૃભૂમિ અને ખેતીને ભૂલ્યા નથી. વિદેશમાં સ્થાયી થયેલા પરિવારો તેમની વિશાળ ખેતીની જવાબદારી અહીં રહેતા પરિવારો અને ખેડૂતોને ભરોસા સાથે સોંપી ગયા છે, અને અહીં રહેતા લોકો તે ખેતીવાડીને ખૂબ જ નિષ્ઠાથી સંભાળી રહ્યા છે. ગામમાં સહકારી ક્ષેત્રે પણ ખૂબ જ મોટો અને સારો એવો વિકાસ જોવા મળ્યો છે. હાલમાં ગામમાં ત્રણ જેટલી અગ્રણી સહકારી મંડળીઓ સફળતાપૂર્વક કાર્યરત છે. ખેતી વ્યવસ્થિત અને વૈજ્ઞાનિક રીતે થાય તે માટે ગામમાં સહકારી ધોરણે એક પિયત મંડળીની પણ સ્થાપના કરવામાં આવી છે. આ પિયત મંડળી થકી ખેતરો સુધી સિંચાઈનું પાણી પહોંચાડવામાં આવે છે, જેનાથી ગામમાં ખૂબ જ સરળતાથી ખેતીમાં સિંચાઈ શક્ય બની છે. ઉપરાંત ગામમાં સહકારી ધોરણે એક રાઈસ મિલ પણ ચાલી રહી છે. આ રાઈસ મિલનો લાભ માત્ર આફવા ગામના જ નહીં, પરંતુ આજુબાજુનાં ગામના ખેડૂતો પણ લઈ રહ્યા છે. આ મિલ ખેડૂતોને તેમના ડાંગરના પાકના પૂરતા અને પોષણક્ષમ ભાવો આપતી આવી છે. ખેતીપાકનું મૂલ્યવર્ધન (રૂપાંતર) અને વેચાણ કરનારી સહકારી મંડળી લિમિટેડ તરીકે નોંધાયેલી છે. આ સંસ્થા ખેડૂત સભાસદોના કલ્યાણ અને આર્થિક ઉત્કર્ષ માટે સતત કાર્યરત છે.

ગામની શાળામાં ગુણોત્સવ માટે મુખ્યમંત્રી ઉપસ્થિત રહ્યા હતા

ગામમાં આવેલી પ્રાથમિક શાળાનું ભવ્ય મકાન ગ્રામજનો અને વિદેશમાં વસતા એનઆરઆઈઓના સીધા આર્થિક સહયોગથી બનાવવામાં આવ્યું છે. ગામના ઈતિહાસમાં એક સુવર્ણ દિવસ જાન્યુઆરી-૨૦૧૭માં આવ્યો હતો, જ્યારે ગુજરાત રાજ્યના તત્કાલીન મુખ્યમંત્રી સ્વ.વિજયભાઈ રૂપાણીએ આફવા ગામની આ સરકારી પ્રાથમિક શાળાની ખાસ મુલાકાત લીધી હતી. સરકારી શાળાઓના શૈક્ષણિક સ્તરને સુધારવા માટે ચાલતા ‘ગુણોત્સવ ૨૦૧૭’ કાર્યક્રમ અંતર્ગત તેઓ અહીં પધાર્યા હતા અને તેમણે જાતે શાળાનાં બાળકોના શિક્ષણ સ્તરનું ઝીણવટભર્યું મૂલ્યાંકન કર્યું હતું. તત્કાલીન મુખ્યમંત્રીએ શાળાના પ્રાર્થના સંમેલનમાં હાજરી આપી હતી અને ત્યારબાદ ધો.૧થી ૮નાં બાળકોનું તબક્કાવાર શૈક્ષણિક મૂલ્યાંકન કર્યું હતું. રાજ્યના મુખ્યમંત્રી જાતે ગામમાં પધાર્યા હોય તે સમયે આખા ગામના લોકોનો ઉત્સાહ અનેરો અને જોવાલાયક હતો. ગ્રામજનોએ તેમનું ખૂબ જ ઉષ્માભર્યું અને ભવ્ય સ્વાગત કર્યું હતું. ગામની એકતા, શાળાની સુંદરતા અને અહીંની આધુનિક સુવિધાઓ જોઈને તત્કાલીન મુખ્યમંત્રી સ્વ.વિજય રૂપાણી પણ અત્યંત ખુશ થઈ ગયા હતા. તેમણે પોતાના સંબોધનમાં રાજ્યનાં અન્ય ગામોને પણ આફવા ગામ પાસેથી પ્રેરણા લેવા અને પોતાના ગામને સ્માર્ટ બનાવવા માટે અપીલ કરી હતી.

સવાર-સાંજ સ્પીકરમાં વાગે છે મધુર સંગીત

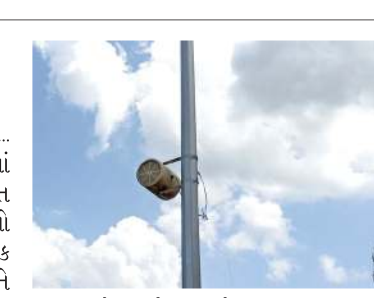

આજના આધુનિક અને તણાવગ્રસ્ત સમયમાં મોટી બીમારીઓને દૂર કરવા માટે સંગીત થેરાપીનો બહોળા પ્રમાણમાં ઉપયોગ થઈ રહ્યો છે. સંગીત થેરાપીથી માણસને અદભૂત માનસિક શાંતિ મળતી હોય છે. આ જ વૈજ્ઞાનિક અને આધ્યાત્મિક કારણોસર આફવા ગામના પટેલ ફળિયામાં એક નવો જ અને આવકારદાયક પ્રયોગ કરવામાં આવ્યો છે. ફળિયાંના દરેક વીજળીના થાંભલા પર નાના નાના અને ઉચ્ચ ગુણવત્તાવાળાં સ્પીકર મૂકવામાં આવ્યાં છે. આ સ્પીકર્સના માધ્યમથી દરરોજ સવાર અને સાંજ ભજન ઉપરાંત મનને શાંતિ આપે તેવું હળવું સંગીત વગાડવામાં આવે છે. આવા મધુર સંગીતને કારણે આખા ગામમાં ખૂબ જ હકારાત્મક, પવિત્ર અને ભક્તિમય વાતાવરણ ઊભું થઈ જતું હોય છે. રોજ સવાર અને સાંજ મંદિરમાં થતી આરતી અને પ્રભુની ધૂન પણ આ સ્પીકર્સમાં વગાડવામાં આવે છે.

સરકારી યોજનાથી થઈ રહ્યો છે વિકાસ

ગામના વિકાસમાં એનઆરઆઈ અને સ્થાનિક દાતાઓ ઉપરાંત સરકારી સહાય પણ ખૂબ જ મહત્ત્વપૂર્ણ ભાગ ભજવી રહી છે. રાજ્ય અને કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા ચલાવવામાં આવતી વિવિધ વિકાસ યોજનાઓ હેઠળ ગામમાં રસ્તા, પીવાનું પાણી અને વીજળીની પાયાની સુવિધાઓ અત્યંત સુદ્રઢ બની છે. સરકારની મહત્વાકાંક્ષી ‘નળ સે જળ’ યોજના હેઠળ ગામમાં ઘરે ઘરે પીવાના શુદ્ધ પાણીની સુવિધા લોકો સુધી પહોંચાડવામાં આવી છે. સરકાર દ્વારા મળતી ગ્રાન્ટમાંથી ગામનાં વિવિધ ફળિયાંમાં પેવર બ્લોક બેસાડવાના, સીસી રોડ બનાવવાના અને ગટરલાઈન નાંખવા સહિતનાં વિકાસ કાર્યો મોટા પાયે કરવામાં આવી રહ્યાં છે. આ પૈકી કેટલાંક ફળિયાંમાં આધુનિકરણનાં કામ પૂરાં થઈ ગયાં છે. તો કેટલાક ફળિયાંમાં હજુ કામો પૂરજોશમાં ચાલી રહ્યાં છે. ઉપરાંત ગરીબ અને જરૂરિયાતમંદ ગ્રામજનોને વિવિધ સરકારી યોજનાઓ હેઠળ આવાસના લાભો પણ મળી રહ્યા છે.

ગામનાં ફળિયાં

આફવા ગામની ભૌગોલિક અને સામાજિક રચના વિવિધ ફળિયાંમાં વહેંચાયેલી છે, જે ગામની વિવિધતામાં એકતા દર્શાવે છે. ગામમાં આવેલાં મુખ્ય ફળિયાંમાં પટેલ ફળિયું, માહ્યાવંશી ફળિયું, નિશાળ ફળિયું, પાદર ફળિયું, નવું ફળિયું, દસ ગાળા ફળિયું, નહેર ફળિયું, અક્કલ ટેકરી ફળિયું અને વલ્લભ નગરનો સમાવેશ થાય છે.

(માહિતી સંકલન અને તસવીરઃ તૃષાર નાયક, બારડોલી)